

Op zoek naar de betere prognose van de psychose

Rob Giel Onderzoekcentrum

Afscheidssymposium
Prof. Dr. Durk Wiersma

Donderdag 7 juli 2011
11.00 - 16.30 uur
Blauwe Zaal
UMC Groningen

RGOC

Op zoek naar de betere prognose van de psychose

Het onderzoek naar schizofrenie en verwante psychotische stoornissen heeft het werk en leven van Durk Wiersma meer dan 30 jaar beheerst. In dit afscheidssymposium willen we de balans opmaken van deze periode en willen we kijken waar de mogelijkheden liggen voor de toekomst van het onderzoek naar psychotische stoornissen.

Het begon voor Durk met het opsporen van mensen in Noord-Nederland die met een eerste psychotische episode in contact kwamen met de geestelijke gezondheidszorg. Naast de universiteitskliniek in Groningen waren dat de toenmalige inrichtingen Dennenoord, Groot Bronswijk, Licht en Kracht, Beileroord en Franeker en de sociaal-psychiatrische diensten. De aandacht ging in het bijzonder uit naar hun sociaal functioneren en hoe zich dat in de loop van de tijd voltrok. Deze groep van 82 mensen werd ongeveer 15 jaar gevolgd waarbij zowel het beloop van de ziekte, het beroep dat gedaan werd op de zorg als ook hun cognitief en sociaal functioneren en herstel van (maatschappelijke) rollen in kaart werd gebracht.

In de jaren '80 werd een groep van zo'n 100 chronische patiënten onderzocht die woonden in wat toentertijd sociale pensions heette, midden in stad of dorp en in woonafdelingen of rehabilitatie afdelingen op het terrein van de inrichtingen die zich geleidelijk steeds meer ziekenhuis gingen noemen. Hoe leefden ze, wat deden ze overdag, was er een kans op ontslag, wat voor behandeling kregen ze, waar was men beter af: in de inrichting of in een pension? Dat waren de vragen die men probeerde te beantwoorden.

Eind jaren '80 ontstond het substitutieproject Drenthe waarin onderzocht werd in hoeverre een opname in een psychiatrisch ziekenhuis zonder schade of nadeel voor de patiënt en familie of de maatschappij kon worden vermeden. In een derde van de gevallen bleek dat goed mogelijk, ook voor patiënten met psychotische stoornissen.

In de jaren '90 tot heden bleef de focus gericht op nieuwe ontwikkelingen in de behandeling en zorg voor deze groep mensen en dan met name op de wetenschappelijke onderbouwing van psychosociale interventies: verschillende vormen van (arbeids)rehabilitatie, hallucinatiegerichte therapie, lotgenotencontact, beschermd wonen in de maatschappij (niet in buitengelegen inrichtingen), op herstel gerichte medicamenteuze strategieën en (somatische) screening werden onder andere onderzocht, steeds in het kader van het Rob Giel Onderzoekcentrum, waaraan Durk Wiersma als programmaleider en sinds 2004 als bijzonder hoogleraar is verbonden. Binnen het landelijke Geestkracht-programma naar de invloed op genetische en omgevingsfactoren ging in 2003 het GROUP onderzoek van start, gericht op determinanten van het ontstaan en het beloop van schizofrenie. 1000 patiënten, 1100 broers en zusters, 1000 vaders en moeders en 600 gezonde controles werden enkele jaren gevolgd om zicht te krijgen op wat mensen weerbaar maakt voor de ziekte en wat de kansen op herstel vergroot.

Het Symposium

Het programma van het afscheidssymposium beoogt een overzicht te bieden van wat wij de afgelopen decennia hebben geleerd over het ontstaan van schizofrenie en over de mate waarin verschillende vormen van behandelingen en zorg een bewezen effectieve bijdrage kunnen leveren aan het verhogen van de kwaliteit van leven van mensen met deze en verwante psychotische stoornissen. Wij zijn er trots op dit thema te kunnen laten belichten door sprekers die nationaal en internationaal tot de top behoren binnen hun vakgebied. Jim van Os, hoogleraar psychiatrische epidemiologie en hoofd van de afdeling psychiatrie en psychologie van het MUMC, en René Kahn, hoogleraar klinische en biologische psychiatrie aan de UU en hoofd van de afdeling psychiatrie van het UMCU, belichten de etiologische en diagnostische kanten van psychose. Tom Burns, hoogleraar Social Psychiatry aan de Oxford University en Mark van der Gaag, hoogleraar klinische psychologie aan de VU, bespreken de effectiviteit van psychosociale behandelingen, en Helen Killaspy, senior lecturer and honorary adviser in rehabilitatie, University College London en Jaap van Weeghel, hoogleraar UvT en directeur van Kenniscentrum Phrenos, spreken over de vernieuwingen in de herstelgerichte zorg voor deze mensen.

Programma

Tijdens het eerste deel van het symposium zullen enkele lezingen in het Engels worden gehouden. Bij het afscheidscollege van Durk Wiersma en het overige deel van de middag is Nederlands de voertaal.

10:15 **Ontvangst en registratie**

11:00 **Opening**

11:10 **Rehabilitation and residential care**

Psychiatric rehabilitation: the state-of-the-art in the United Kingdom and the Netherlands

Helen Killaspy

Reader in Rehabilitation Psychiatry, Royal Free and University College London Medical School
&

Jaap van Weeghel

Hoogleraar Rehabilitatie en maatschappelijke participatie van mensen met ernstige psychische aandoeningen, Universiteit van Tilburg en wetenschappelijk directeur Kenniscentrum Phrenos

12:00 **Lunch in de fonteinpatio**

13:00 **Evidence based interventions**

Evidence based interventions: learning from our mistakes

Tom Burns

Professor of Social Psychiatry, University of Oxford

The fate of rejected evidence

Mark van der Gaag

Hoogleraar klinische psychologie Vrije Universiteit en EMGO Instituut, en hoofd onderzoek Parnassia BV

13:50

Understanding the illness: gene environment interaction

Why Kraepelin was right

René Kahn

Hoogleraar klinische en biologische psychiatrie aan de Universiteit Utrecht en hoofd van de afdeling psychiatrie van het Universitair Medisch Centrum Utrecht

Psychotic syndrome: social disorder, genetic liability

Jim van Os

Hoogleraar psychiatrische epidemiologie, Maastricht Universitair Medisch Centrum

14:40

Pauze in de fonteinpatio

15:10

Afscheidscollege

Op zoek naar de betere prognose van de psychose

Durk Wiersma

Hoogleraar klinische epidemiologie van psychiatrische stoornissen UMCG en programmaleider van het Rob Giel Onderzoekcentrum

15:40

Afscheidstoespraken

Diverse sprekers

16:30

Receptie met hapje en drankje in de fonteinpatio

Doelgroep

Dit symposium is bedoeld voor psychiaters, arts-assistenten, onderzoekers, psychologen, verpleegkundigen, managers, beleidsmedewerkers en vertegenwoordigers van cliënten- en familieraden. Andere belangstellenden zijn overigens van harte welkom.

Inschrijving

De toegang tot het symposium is gratis. Aanmelden liefst vóór 1 juli a.s. via <https://www.rgoc.nl> of met de aanmeldingskaart. Na aanmelding ontvangt u per e-mail een bevestiging van inschrijving.

Mocht u na inschrijving onverhoopt verhinderd zijn, dan stellen wij het op prijs als u ons hiervan tijdig in kennis stelt.

Wanneer en waar

Donderdag 7 juli 2011 in de Blauwe Zaal van het Onderwijscentrum in het UMCG (intern UMCG-adres: Winkelstraat 1). Er is voldoende parkeergelegenheid aanwezig (zie routebeschrijving).

Aanvang 11.00 uur, ontvangst vanaf 10.15 uur. Wij verzoeken u om uiterlijk 10.30 uur aanwezig te zijn om de inschrijving vlot te laten verlopen.

Accreditatie

Accreditatie is aangevraagd bij de Nederlandse Vereniging voor Psychiatrie.

Programmacommissie

Dr. R. Bruggeman, dr. S. Sytema en prof. dr. R.A. Schoevers.

Routebeschrijving

Auto

Als u met de auto komt, volg dan de ANWB-wegwijzers richting UMCG Noord. U komt dan automatisch in Parkeergarage P-Noord (betaald parkeren). Van daaruit volgt u de bewegwijzering naar Ingang 11. Hierna volgt u de borden naar de Blauwe Zaal.

Openbaar vervoer

U kunt het UMCG goed bereiken met het openbaar vervoer. Stadsbussen – de lijnen 8 (Oosterpark) en 22 (P+R Citybus) – rijden vanaf het Centraal Station in ongeveer tien minuten naar het UMCG. Lijn 7 rijdt vanaf Station Europapark/Euroborg naar het UMCG. Informatie openbaar vervoer: 0900-9292 of www.9292ov.nl.

Rob Giel Onderzoekcentrum

Het Rob Giel Onderzoekcentrum is een samenwerkingsverband van Lentis, de stichtingen GGZ Friesland en GGZ Drenthe en het Universitair Centrum Psychiatrie van het UMCG, met als doel bestaand wetenschappelijk onderzoek in de drie noordelijke provincies te bundelen en te versterken, en nieuw onderzoek te ontwikkelen op het gebied van effectiviteit en kwaliteit van de psychiatrische zorg.

Contact

Rob Giel Onderzoekcentrum

UMCG, Universitair Centrum Psychiatrie

Postbus 30.001

9700 RB Groningen

Telefoon (050) 361 2079

Fax (050) 361 9722

rgoc@med.umcg.nl

www.rgoc.nl

Op reis in de bus

Overdenken van het leven

Fietsen in Sauerland 2010

Antwoordkaart voor het afscheidssymposium van prof.dr. Durk Wiersma op 7 juli 2011

Voor deze bijeenkomst wordt voor drie uur accreditatie
aangevraagd bij de Nederlandse Vereniging voor Psychiatrie.
Indien u voor accreditatiepunten in aanmerking komt,
verzoeken wij u uw BIG-registratienummer op het
inschrijfformulier in te vullen. Aanmelden kan ook via
<https://www.rgoc.nl>.

Aanmeldingskaart a.u.b. vóór 1 juli 2011 opsturen.

Naam

m/v

Functie

BIG-registratienummer

Instelling

Postadres

Postcode en plaats

Telefoon

E-mail*

Postzegel
niet nodig

**Rob Giel Onderzoekcentrum
UMCG, Universitair Centrum
Psychiatrie, CC72
Antwoordnummer 339
9700 VB Groningen**

* Uw e-mailadres wordt gebruikt voor de bevestiging van inschrijving en voor eventuele aanvullende informatie over het symposium